

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad. 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlyk, 20 centen.
De aankondigingen, per drukregel, 15 centen.
De reclamen, per drukregel 25 centen.

De Postryder verschijnt s'zondags, s'donderdagdags en zaterdagdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteuren.
Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

TONGEREN, DEN 9 NOVEMBER.

Studie-beurzen.

De *Moniteur* kondigt een koninklyk besluit af, waardoor 52 studie-beurzen in de provincie Limburg worden aengeslagen. Het gouvernement gelast, dat zy zullen worden overgeleverd aan de commissie, door het ministerie Frère-Rogier ingesteld. Tusschen de 52 zyn er maer 2 waerby de hoedanigheid van de stichters vermeld wordt, en wel omdat de voornamen zoo wel als de familie namen het zelfde zyn, en men dus de twee stichtingen voor eene en dezelve zou kunnen nemen: het zyn die van Petrus Cartuyvels, koopman, en van Petrus Cartuyvels, pastoor van het Begynhof, beiden te Sint-Truiden. Van alle anderen worden de kwaliteiten zorgvuldig verzwegen, en er is niet aan te twyfelden of het overgroot gedeelte dezer beurzen is door katholieken en uitsluitend voor katholieken gesticht. Maer als het gouvernement de waarheid zegde; als men daarna bedenkt dat dezelfde vrome stichtingen nu zullen gaan dienen om godverloochende studenten te maken voor kongressen zooals die van Luik — dan zou de onregtvaardigheid al te schreeuwend zyn en de beurzenwet, die wy aan onze brave en rechtzinnige senateurs Joostens en Michiels-Loos te danken hebben; zou nog des te meer door het welpeizend publiek worden vermaledyd. Wy hopen eventwel, dat de een of andere Limburger de lyst der 52 studie-beurzen zal volledigen, door er de hoedanigheid en het doel der stichters by te voegen, en alzoo te doen kennen wat de *Moniteur* zoo zorgvuldig wil verbergen houden.

(Landelsblad.)

Aendoenlyk tafereel van broederliefde.

Twee kleine knapen, de eene zeven en de andere dry jaren oud, woonende te Weerde in het graefschap van Durham, gingen dezer dagen al spelende naer den hond huns vaders zoeken, welk dier zich had verwyderd.
Zy liepen lachende achter elkander en op deze wyze werd de weg door de twee kleine broeders spoedig en vrolyk afgelegd. Aldus kwamen zy eindelyk in een uitgestrekt plein, Ivohope Moor geheeten, welk in een diepen mist gehuld was.
Eens in dezen mist, geraekten de armen kleins geheel en al van hunnen weg. Te vergeefs keerden en wendden zy zich langs alle richtingen; zy zagen niets meer dan mist.
De oudste bezat een klein goet hert. Hy telde niet meer dan zeven jaren; maer hy gevoelde toch dat hy den kleineren broeder moest beschermen, die weenende nevens hem liep. Hy omhelsde hem, trachtte hem te troosten, nam hem by de hand, en de twee kinderen begonnen op goed valt het uit voort te stappen, ten einde uit den mist getaken.
't Is op deze wyze dat zy uren rondwaelden tot de jongste niet meer voort kon, en alsdan legden zy zich beide neder op de vogtige vlakte.
Nog vond de oudste moed genoeg om zyn broeder troost in spreken, want hy zegde hem: — Heb nog maer wat geduld, vader zal ons wel komen zoeken.

Doch de koude en de regen deden den kleine weldra versterven, die den geest gaf in de armen zyns broeders.
Eerst om 11 uren in den morgend, bemerkten de ouders dat de twee kinderen verdwenen waren en daer zy hen voort het avond werd niet zagen huiswaerts keeren, verkeerden vader, moeder en geburen in de grootste onrust.
Een honderdtal mannen vereenigden zich; by middel van groote fakkels begon men het plein langs alle richtingen te doorkruisen. Eerst den volgenden dag vonden zy den oudsten broeder uitgeput en stervend liggen met den arm om den hals van het dryjarige knaepje geslagen.
Dank aan de verkleefde zorgen der ouders, hoopt men den overlevenden te redden.

De koning heeft in eeuwighdurende dwangarbeid veranderd de doodstraf uitgesproken door het assisenhof van Luik tegen de genaemden: Josef Colla, oud 34 jaer, daglooner, geboren en woonende te Hoelbeek, overtuigd van moordpooging op eenen byzonderen wachter.
— Verleden maendag heeft de inhuldiging plaats gehad van den yzeren weg van Maestricht

naer Venloo. M. de Thorbecke woonde de plegtigheid by namens den koning van Holland.

— Gedurende de maand october 1865 zyn er 5357 brieven ten gevolge van gebrekkige adressen onbesteld gebleven. Van dit getal zyn er 3498, na hunne opening, konnen verzonden worden aan de bestemmelingen of teruggegeven aan de verzenders; 1859 brieven zyn in de scheurmand geworpen.

— Men schryft uit Brussel, 7 november: De koning en de graaf van Vlaenderen worden in het koninklyk domein der Ardennen verwacht, om een groote jagten deel te nemen, welke er binnen kort zullen ingerigt worden.

— M. Rogier is onpasselyk. Een diner dat zyne vrienden hem wilden geven, ter gelegenheid van zynen feestdag, is moeten uitgesteld worden.

— M. Frère, onze minister van financiën, is te Brussel teruggekeerd.

— Het koninklyk besluit dat M. Chazal tot ontslagen van de gevangenisstraf waertoe hy is veroordeeld geworden wegens tweegevecht zal waerschyntlyk in den *Moniteur* verschynen vóór de opening van zittyd. Dit besluit zal berust en op de vraag gedaan door den Senaet; het is waerschyntlyk dat men in de weischen uitgedrukt door deze vergadering, genoegzame redens vinden zal om ook gratie te verlenen aan M. De Laet.

— Twee der sedert eenigen tyd te Brussel aengekondigde dagbladen zyn reeds verschenen. *Le Messager du Dimanche* een weekblad, aen 2 fr. per jaer, heeft zondag voor de eerste maal het licht gezien in de bureelen van het *Journal de Bruxelles*; *Le Catholique* is reeds aen zyn vyfde nummer, en verschynt ter drukkerij van G. Adriens, uitgever-eigenaer van *De Tyd*. *Le Catholique* is by zyne aankondiging weing gunstig bejegend geworden. Sommige katholieke bladen begroeten hem zelfs niet zeer vriendelyk. Heden dat men het blad heeft kunnen lezen en eenigzins beoordeelen, zyn de critieken by deze laatste gevallen en is men gunstiger jegens hetzelfde gestemd, en misschien nooit zag men een katholiek dagblad, by zyne opkomst, zoo menigvuldige abonnementen winnen. *Le Catholique* verschijnt zes maal ter week en kost 20 fr. s'jaers.

— Een begin van brand veroorzaekt door kinderen die met fosfoorstekskens speelden, heeft plaats gehad in eene kamer van het derde verdiep in het Verkenkopstratje. Spoedige hulp aengebracht door de pompiers heeft alle gevaer welhaest doen verdwynen.

— Wy leven wel degelyk onder het regiem van den sabel. De redactie van de *Sentinelles belge*, die de misbruiken in het leger herhaelde maal vinnig gehekeld heeft, is door eenen majoor en eenen luitenant-kolonel van het 7^e linie regement in tweegevecht beroepen. Zondag hebben de mede-opstellers van gemeld blad te Antwerpen eene byeenkomst gehouden en besloten de uitdaging aan te nemen. Het tweegevecht zal niet in ons land, maer wel in den vreemde plaats hebben.

— Men leest in den *Sancho*: « Het toeval heeft ons verledene week getuige doen zyn van eene dier wrede en afschuwelyke ellenden, welke ons enkel nog in Engeland mogelyk schenen te zyn. Wy hebben een huisgezin gezien van acht menscheleke schepsels, eene jonge vrouw, welke haren man, een vigilant-koetsier, had verloren en die thans in eenen kelder woonde met hare zeven kinderen, waarvan het oudste ten hoogste 12 jaer oud is.

» De politie-agenten van het bureel van den Kleinen Zavel, die menschen aen het zien van armoede en ellende gewoon, waren ontroerd toen zy den jammerlyken toestand van die ongelukkigen bestadigden. Wy kwamen op de gedachte aen den financier te schryven, welken door den *Echo du Parlement* dikwyls gehekeld wordt, en er volgde onmiddelyk een onderstand op onze brief. Wy verzoeken M. Langrand hier, in name dezer arme heden, onzen dank te ontvangen.»

— Het *Journal de Gand* zept gemagtigd te zyn te verklaren, dat sedert verscheidene dagen er geen er enkel geval van runderpest zich in onze provincie heeft voorgedaen; dat de verschillende besmettingsplaatsen schynen gezuiverd te zyn; dat te Aelst, in het gesticht van den sloker Van Assche, alwaer den 28 october eene koe is geslacht, de lykschouwing van het dier, afgemaakt uit voorzorg, bewezen heeft dat het zelfs niet besmet was.

— Maendag laestleden op het oogenblik dat men te Lessen het konvooi van 8 ure 's avonds hoorde aankomen, deed zich eensklaps het alarmgefluit hooren en weinige oogenblikken nadien reed de trein de statie binnen, met zyne lokomotief gansch in 't wit behangen, tot groote verbaesdheid der bedienden en reizigers.

Ziehier wat er gebeurde was: eenige minuten voor het voorbystoemen van het konvooi was er een rukwind of liever eene ware windhoos neêrgerstort op de bleekery van M. Quentin, die langs de spoorbaen ligt. Zeven stukken lynwaed die op den bleek lagen, de eene aen de andere gespeet met spelden, waren door den wind opgenomen en medegerukt en aen de draelen van den telegraf gehaekt blyven hangen.

Ondertusschen kwam de trein aengereden, en dewyl op die plaats, de helling naer de statie tamelyk fel is, was het den machinist onmogelyk niet alleen het konvooi in te houden, maer zelfs het te vertragen. Het lynwaed dat in den wind wapperde, sloeg rond de schouw der lokomotief, en de telegrafdraden, slechts twee in getal, werden zonder veel tegenstand gebroken, zoo dat er geene ontrigging plaats had. Echter is de stoffelyke schade niet zonder belang: boven de beschadiging van den telegraf en de machien zyn er verscheidene honderde ellen lynwaed vernield.

— Men schryft uit Ronse, 7 november:

Onze stad bezat twee onderwysgestichten: het eene, door priesters bestierd, kostte geene cent aen de stad; het andere droeg den naam van *Middelbare School*, en moest onderhouden worden met het geld der belastingsschuldigen. De gemeenteraad van Ronse, waerin er veel liberalen zyn, heeft begrepen dat die stadsschool eene geldverkwisting was en heeft bygevolg die school afgeschaf.

— Men schryft uit Namen, 7 november:

Den 12 dezer zal eenen schoonen feestdag zyn voor onze stad, welke zich bereidt om waerdig haren nieuwen bisschop te ontvangen. De ontvangst zal schitterend en prachtig zyn. De inwooners van Namen wedieveren om het meest. Er is eene commissie benoemd om de feesten in te richten. De straten zullen met smaak versierd zyn en 's avonds zal er eene algemeene verlichting door gansch de stad plaats hebben.

Z. Em. de kardinaal-aertsbisschop van Mechelen zal onzen hoogwaardigen bisschop verzellen en al de bisschoppen van het land en eenige vreemde prelaten zullen de installering van Mgr Dechamps bywoonen. Onze opperherder zal ten 10 ure 45 min. aankomen met eenen trein van Brussel. De officiele ontvangst zal plaats hebben in de statie. Het kapittel der hoofkerk, het genootschap van den H. Vincentus-à-Paulo, al de maetschappijen van onderlingen bystand, de werkmansgenootschappen, de verschillige kongregatiën en de kloosterorders zullen dea stoel vormen. Men mag ook gelooven, dat byna gansch de adel des bisdoms er zal deel van maken; immers, meer dan vyftig familiën hebben reeds aengekondigd, dat zy met hunne prachtigste gespannen zullen arriveren.

— Te Brussel wil men een gemeentelyken taks gansch stellen op de erfenissen.

— In 1863 behop het getal nieuwe huizen te Brussel gebouwd 203; in 1865 is het gevallen op 155. Vermindering 25 ten honderd. Voor de acht eerste maanden, in 1863 is het getal der nieuwe huizen 157, in 1864 128, en in 1865 138. Vermindering in 1865 op 1863 van 13 ten honderd. Het getal der veranderde gevels vermindert insgelyks. Voor 8 maanden in 1863 was het getal 212; in 1865 valt het op 182. Die vermindering bestaat in de voorsteden niet. Overal ziet men aen de stadspoorten nieuwe straten en nieuwe wyken als uit den grond opkomen.

Men schryft dien toestand toe aen de groote stedelyke lasten waarmede de bouwingen binnen de boulevards getroffen worden. De vermindering zal nog veel gevoeliger zyn wanneer de ontworpen lasten de vroeger reeds bestaende zullen verzaerd hebben.

— Men schryft uit Ysselmonde, 5 november: Heden avond ten 8 ure, is alhier een moord uit jaloezy gepleegd. Zekere H. Punt had vroeger verkeerd met een meisje, dat thans in liefdesbetrokking stond met zekeren Odée, die met hem werkzaam was aen de yzerplettery te Capelle a/d. Ysel. Punt schynt dit meisje ontmoet te hebben en by die gelegenheid reden gegeven te hebben aen Odée om verstoord te geraken. Althans tusschen hen is eene vechtparty ontstaan, waerby Odée zynen makker met een zakmes zoo ernstige wonden aen borst en hals heeft toegebracht, dat Punt op de plaats dood bleef. De daer is aengehouden en nog heden avond naer het huis van arrest te Dordrecht overgebracht.

— Er is te Londen eene inschryving geopend om ter nagedachtenis van den kardinaal Wiseman eene hoofdkerk te bouwen. Dezelve heeft reeds 500 duizend franken opgebracht. De Paus heeft er in bygedragen door de gift van eene prachtige relikwiekas in zilver versierd met

kostelyke gesteenten en mosiet van keurigen smack.

— In Normandiën meent men den middelgewonden te hebben om te kunnen onderscheiden of de hoornbesaten met de runderpest behebt zyn, eer men uitwendige teekens aen het dier bestatigen kunne. Zy maken daer een groot tafvoer; men brengt er al de beesten by. Degene die de ziekte reeds hebben zonder dat men het nog bemerken kan, beginnen te hoesten, te pruisen, en laten zoo uit hunne neusgaten overvloedige etterstof uitloopen. Deze worden seffens van de andere beesten afgescheiden welke andere dan ook gemeenlyk behoed blyven van de besmetteleke ziekte.

— Een saksisch boschwachter, genaemd Gastel, die 82 jaren oud is geworden, en zyn geheim niet met zich in het graf heeft willen nemen, heeft het volgend middel bekend gemaakt tegen den heel van een dollen hond, welk middel hy lange jaren met het beste gevolg by menschen en dieren heeft aangewend. Men neme dadelyk warmen azyn of lauwy water, wassche de wonden uit en droogen ze; dan giet men eenige druppels minerael zoutwater in de wonde. Daer minerale zuren het speeksel en gift oplossen, zal men de rampzalige werking ervan voorkomen.

— De DRONKESCHAP. — Sedert acht dagen heeft de misdaed veel werk aen de fransche Assisenhoven geleverd. Zonder de wonden, mestieken en geweldadigheden te rekenen welke de aandacht der misdaedbeschryvers kunnen opwekken, vinden wy in de gerechtelyke chronyk der week; twee vadermoorden, twee doodslagen, eene moord en eene brandstichting.

Het alsenbitter speelt zyne gewoone rol in die reeks gerechtelyke dramas. Onze naburen der overzyde van het kanael zeggen van een dronken mensch, dat hy verpiffigd (*intoxicated*) is. De uitdrukking is naukeurig. Zie liever den landbouwer Sautoir, die voor den jury van Mezières rekening komt geven van vergoten bloed; hy is een der rykste landbouwers van Perule (Ardennen) Zyne hoeve ging voorspoedig, zyn huisgezin was gelukkig, zyne vrouw was hem verkleefd en onberispelyk. Doch Sautoir dronk: van de gewoone dronkenschap kwam hy tot gramschap, de woede en den moord.

Zekeren zondag avond keerde hy, na een langdurig verblyf in de herberg in zyne wooning terug. Zyn hofknecht Isidor Petit, maakte voor hem een bed in de keuken gereed. Zyne vrouw begaf zich naer hare kamer terwyl Petit in den stal ging slapen. Alles sloop in huns plotseling stond de dronkaerd op riep zyne vrouw, sloeg en wierp haer gewond op den vloer. De vrouw stond op en vluchtte met hare twee kinderen naer haren vader.

Op het gerucht ontwaakte de hofknecht; hy stond op en wilde het huis binnentreden. Halverwege vond hy zynen meester met een stuk eiken hout gewapend, hetwelk hy gelyk eenen knoed boven zyn hoofd zwaelde. Sautoir sprong op Isidor Petit toe, het stuk eikenhout viel tweemaal op het hoofd van den ongelukkige, die neêrviel om niet meer op te staen.

Sautoir heeft die berouw getoond. Toen hy de weduwe van zyn slachtoffer zag, stond hy op, en zegde met ontroerde stem: « Ik heb plichten jegens die vrouw te vervullen; ik zal er aen denken.»

Na het pleidooi van zyn advokaet, en toen de voorzitter hem vroeg of hy nog iets by zyne verdediging te voegen had, antwoordde hy: « Ik beloof myne vrouw gelukkig te maken en nimmermeer een glas wyn te zullen drinken.»

De jury toonde zich toegevend; de rechter vereenigde zich met de toegevendheid van den jury, en Sautoir zal er met twee jaren gevangenis af zyn. Mogt hy het spreekwoord logenstraffen en geen dronkaerdseed gedaan hebben!

Mexiko.

Men leest in een parysisch blad:

« Wy vernemen, dat keizer Maximiliaan aen zynen minister van binnenlandsche zaken eenen brief heeft gezonden, om hem aen te bevelen de noodige maetregelen te nemen, om te beletten dat de bloedverwanten van den gewezen president Juarez, welke vreemd aen de politiek gebleven zyn, door de plaetselyke overheden zouden verontrust worden.

» Dezelfde brief meldt, dat de keizer voornemens is, in den naam des lands, Juarez een pensioen aen te bieden, ten einde hy eervol in den vreemde zou kunnen leven, en hy eindigt met te verklaren, dat Z. M. ten gevolge van de bevestiging der gemoderden, verhoopt binnen eenige jaren Juarez aen zyne familie te kunnen machtigen het mexikaensche grondgebied te komen bewonen.»